

ЎЗМУ ХАБАРЛАРИ

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ
УНИВЕРСИТЕТИ ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ

**ЖУРНАЛ
1997
ЙИЛДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН**

**2021
1/6/1**

**Ижтимоий-
гуманитар
фанлар
туркуми**

Бош муҳаррир:

И.У.МАДЖИДОВ – т.ф.д., профессор.

Бош муҳаррир ўринбосари:

Р.Х.ШИРИНОВА – ф.ф.д., профессор

Таҳрир ҳайъати:

Сағдуллаев А.С. – т.ф.д., проф.

Аширов А.А. – т.ф.д., проф.

Баллиева Р. – т.ф.д., проф.

Маликов А.М. – т.ф.д., проф.

Юсупова Д.Ю. – т.ф.д., проф.

Муртазаева Р.Х. – т.ф.д., проф.

Мадаева Ш.О. – ф.ф.д., проф.

Туйчиев Б.Т. – ф.ф.д., проф.

Мухаммедова Д.Г. – псих.ф.д.

Тўхтаев Х.П. – ф.ф.н., доц.

Болтабоев Х. – фил.ф.д., проф.

Раҳмонов Н.А. – фил.ф.д., проф.

Жабборов Н.А. – фил.ф.д., проф.

Сиддиқова И.А. – фил.ф.д., проф.

Ширина Р.Х. – фил.ф.д., проф.

Садуллаева Н.А. – фил.ф.д., доц.

Арустамян Я.Ю. – фил.ф.д., доц.

Пардаев З.А. – фил.ф.ф.д., PhD.

Масъул котиб: **З. МАЖИД**

ТОШКЕНТ – 2021

МУЎДАРИЖА

Тарих

Махмудов О. Асарлари ўрта аср Европа таржима марказларида лотин тилига ўтирилган яхудий олимлар.....	4
Мачин Г. Нуриддин Акрамович Мухитдинов: политический дискурс со странами азиатско-тихоокеанского региона (атр) (штрихи к политическому портрету).....	8
Расулова Н. Сиёсий партиялар генезиси ва эволюцияси.....	16
Розимова Ё. Амир Темура ҳарбий стратегиясида ҳийлакорлик усуллари.....	20
Файзуллаева М. Ўзбек миллий таомларига ҳос ижтимоий-маданий анъаналар (Сурхон воҳаси мисолида).....	24
Xurramov X. Oks svilizatsiyasini davrlashtirish muammosiga doir mulohazalar.....	28

Фалсафа. Педагогика. Методика. Социология

Abdullayev B. Intellektual tizimlarning ta'lim jarayonidagi ro'li.....	31
Абдурахмонова М. Мактабларда болаларни зўравонликдан ҳимоялашда ижтимоий иш касбий фаолият усуллари.....	34
Абирова У. Оила, маҳалла ва таълим муассасалари ижтимоий-педагогик ҳамкорлигининг ўрганилганлик ҳолати.....	39
Aytmuratova P., Esanova M. Methods to increase the effectiveness of innovative methods in teaching foreign languages.....	43
Ахмаджонов О. Электрон маданият масалаларига оид баъзи фикрлар.....	46
Бегматов Б. Техника олий таълим муассасаларида талабаларни касбий фаолиятга тайёрлашда амалиётларнинг аҳамияти.....	49
Ботиров Б. Бурҳониддин Марғиновичнинг “Ал-Ҳидоя” асарига инсон ҳуқуқларига оид нормаларнинг умумий тавсифи.....	52
G'arrarov E. Ijtimoiy innovatsiyalarning turlari va jamiyat sohalarida qo'llanilishining ijtimoiy-falsafiy tahlili.....	56
Дадабаев О. Моделирование учебно-тренировочного процесса и соревновательной деятельности юных дзюдоистов.....	60
Джумакулов Ш. Аксиологик қарашлар орқали талабаларнинг фуқаролик компетенциясини ривожлантириш.....	64
Джураев Л. Ёшлар иқтисодий ҳулқ-атворида трансформация.....	68
Дуланов Б. Янги Ўзбекистонда сиёсий онгнинг вазибалари ва уни шакллантириш йўллари.....	71
Жабборова О. Бошланғич таълим методикасининг хорижий тажрибалари: Ушинский методологияси.....	75
Жўраев Р. Давлатни ҳудудий-сиёсий ташкил этишда ҳудудларнинг институционаллашуви.....	79
Закирова М. Ўзбекистон Республикасининг туризми ривожлантириш истикболлари.....	82
Izbulayeva G. Nosiriddin Tusiyning “Axloqi Nosiriy” asarida yosh davrlar pedagogikasi va psixologiyasi.....	86
Исмамова Ш. Хорижий тилларни ўқитишда талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларини кредит-модуль тизимида баҳолашнинг назарий асослари.....	90
Йўлчиев М. Техника йўналишидаги талабаларни ўқитишда компетентлик таълим жараёни ривожланишининг муҳим омилли.....	93
Қадиров М., Абдурахимов А. Глобал фуқаролик жамияти парадигмасини ривожлантириш асослари.....	96
Kamalova D., Qarshiboyev Sh. Zamonaviy shart-sharoitlarda bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik madaniyatni rivojlantirishning ilmiy- metodologik asoslari.....	99
Қамолова К. Турмуш тарзи: Янги Ўзбекистонда янгилашни ва тараққиёт омиллари.....	103
Қеижаев З. Турмуш тарзи: ёшларнинг сиёсий фаоллиги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш истикболлари.....	105
Қудратуллагаева Р., Имомов И. Армон муаммосининг илмий-методологик асослари.....	108
Qizmanova G. O'quvchilarning matematikadan matnli masalalarni tahlil qilishda, masalalarni o'qitish bosqichlarining o'rni.....	112
Мадрахимов А. Мактабларда зўравонликнинг олдини олишнинг тизимли таҳлили.....	115
Мақсудова Х. Нолисоний олий таълим муассасаларининг инглиз тили машғулотларида педагогик технологиялардан фойдаланиш усуллари.....	119
Мамутова Г. Бўлажак ўқитувчиларининг ахборот-коммуникатив компетентлигини ривожлантиришнинг дидактик хусусиятлари.....	123
Матчанов Б. Мактабгача таълим ташкилотларида катта гуруҳ тарбияланувчиларни маънавий-ахлоқий тарбиялашнинг илмий-назарий асослари.....	127
Махаммаджонов Т. Klinik biologik kimyo fanini o'qitishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish.....	130
Махманов Э. Физика дарсларида талабаларнинг мантиқий фикрлаш қобилияти ва касбий компетенцияларини шакллантириш.....	134
Мўминов Б., Джураев Д. Ўқув жараёнини самарали ташкил этишда Canva дастурининг имкониятлари.....	140
Muxitdinov A. Konstruktiv kompetensiyalarni shakllantirishda 3D texnologiyalarning didaktik xususiyatlari.....	144
Мухитдинова Х. Ўзбек тили миллий реалаяларини хорижий тилларга аслиятида ўзлаштириш муаммолари.....	150
Намазова Ю. Таълим фалсафасида миллий – маънавий тафаккур тараққиёти ва миллий ўзлиқни англаш.....	153
Нарбеков Н. Талабаларни инновацион муҳандислик фаолиятига тайёрлашда таълим технологияларидан фойдаланишнинг аҳамияти.....	157
Наримбетова З. Умумий ўрта таълим мактабларида геометрия фанини ўқитишнинг меъёрий факторлари.....	161
Nematov L. Oliy ta'limda o'qitish samaradorligini oshirishning muhim yo'nalishlari.....	165
Nortojiyev A. Fizika mashg'ulotlarini integrativ va pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish usullari.....	168
Nuraliyeva O. Analysis of innovative methods' effectiveness in teaching foreign languages.....	173
Omonov R. Tabiatshunoslik darslarida kichik maktab yoshidagi bolalarda ekologik fikrlashni shakllantirishga yo'naltirilgan mashg'ulotlar tizimi.....	175
Отакулов Ш. Гендер тенгликка амал қилиш сиёсати реаллик сифатида.....	180
Radjarova N. Oilaviy munosabatlarda gender stereotiplari.....	185
Rejarova D. O'zbekistonda Talis tadqiqotlariga tayyorgarlik ishlarini isloh etish.....	188
Сангинова З. Умумтаълим мактабларида замонавий таълим муҳитини яратишда ўқув-лойиҳа ишларининг ўрни.....	192
Сатторов А. Марказий Осиё минтақаси хавфсизлигига дин никобидаги терроризмнинг хавфи.....	196
Толибов Б. Шарқ мутафаккирларининг ижтимоий хизматлар борасидаги ёндашувлари.....	200
Толибов Ф. Диний экстремизм тушунчасининг мазмун ва моҳияти.....	203
Тоҳириён А. Бобур шахсияти тимсолида тарихий хотирани шакллантиришнинг тарбиявий аҳамияти.....	208
Тўрақулов З. Рақамлаштиришдан рақамли саводхонликка қадар: илмий-назарий таҳлил.....	213
Тўхтасинов Б. Давлат ва миллат муштараклигининг ижтимоий-фалсафий негизлари.....	218

УДК: 316.4

Олимжон АХМАДЖОНОВ,
Наманган давлат университети ўқитувчиси
E-mail: ahmadjanovolimjon498@gmail.com

Наманган муҳандислик-қурилиш институти доценти, PhD Абдуллаева С.Н. тақризи асосида

ЭЛЕКТРОН МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИГА ОИД БАЪЗИ ФИКРЛАР

Аннотация

Ушбу мақолада муаллиф электрон маданият тушунчасини пайдо бўлиши, уни инсонлар онгига кириб келиши ва техник ривожланиш натижасида инсонлар ҳаётига тобора чуқур кириб бориб уларни фикрлашларига ва дунёқарашларига кенг таъсир қилаётгани ҳақида сўз юритади

Калит сўзлар: Ахборот ресурси, тенденция, ижтимоий табиат, адолатсизлик, электрон трансформация, рақамли уйғониш (ренессанс), постиндустриал жамият.

НЕКОТОРЫЕ МЫСЛИ ОБ ЭЛЕКТРОННОЙ КУЛЬТУРЕ

Аннотация

В этой статье автор рассуждает о возникновении концепции электронной культуры, ее проникновении в человеческий разум и все большем влиянии на жизнь людей, на их мышление и мировоззрение в результате технического развития. электронной культуры граждан.

Ключевые слова: информационный ресурс, тенденция, социальная природа, несправедливость, электронная трансформация, цифровое возрождение (ренессанс), постиндустриальное общество.

SOME THOUGHTS ON ELECTRONIC CULTURE

Annotation

In the article, the author discusses the emergence of the concept of electronic culture, its penetration into the human mind and the increasing impact on people's lives, on their thinking and worldview as a result of technical development. electronic culture of citizens.

Key words: information resource, trend, social nature, objective injustice, electronic transformation, digital revival (renaissance), post-industrial society.

Кириш. Бугунги дунёда мислсиз илмий кашфиётлар, улкан техникавий имкониятлар, универсал технологиялар, ахборот тарқатишининг глобаллашуви, яъни уларнинг бутун қурраи заминни қамраб олиш жараёни шиддат билан бормоқда. Интернет тизими орқали ахборот алмашув, бинобарин, ғоявий таъсир ўтказиш имконияти ҳам тобора кенгаймоқда [1]. Аслида ахборот соҳасидаги глобаллашув инсоният учун, дунёнинг барча худудларидаги одамларнинг ўзаро мулоқоти учун, илм-фан ва маданий бойликларни ўзлаштириш учун улкан имкониятлар яратадиган жараёндир. Бирон-бир худуд ёки мамлакатда пайдо бўлаётган ғоялар тез фурсатда бутун жаҳонга ёйилмоқда. Натижада одамзот маълум бир давлатлар ва сиёсий кучларнинг манфаатларига хизмат қиладиган, олис-яқин манбалардан тарқаладиган, турли мафқуравий марказларнинг босимини доимий равишда сезиб яшамоқда. Ўз мустақил фикрига, собит этикодига, мустахкам ирода ва дунёқарашига эга бўлмаган одам бунақа шароитда гоҳ ошқора, гоҳ пинҳона кўринишда намоён бўлаётган мафқуравий тазйикларга бардош бера олмайди. Бугун тез суръатлар билан ўзгариб бораётган, инсоният ҳозирга қадар бошидан кечирган даврлардан тубдан фарқ қиладиган шиддатли ва айни пайтда ўта мураккаб замонда яшамоқда. Мутахассислар бу тезкор даврни “оммавий ахборотлашув” ёхуд “глобаллашув асри” [2] деб аташмоқда. Бойси ер юзининг қайсидир бир чеккасида юз берган воқеадан бир неча сония ичида бутун дунё ахли хабар топмоқда. Бугунги глобаллашув жараёни кимки ахборотга эгалик қилса, ўша дунёга ҳукмронлик

қилади, деган фикр бежизга айтилмаганлигини тасдиқлади.

Мавзуга оид адабиётларнинг таҳлили (Literature review). Ахборот маданияти маданиятнинг ўзига хос, нисбатан мустақил тури сифатида англаш ҳақиқатни билиш учун ахборот ёндашувини шакллантириш, ахборот ресурслари энергия жиҳатидан кам бўлмаган ахборот жамияти ҳақидаги ғояларни ривожлантириш натижасида юзага келди. молявий ва бошқа стратегик манбалар, шунингдек ахборотнинг ўзи иқтисодий категория деб баҳоланади. Замонавий ишбилармонлик дунёсида кадрлар малакасини ошириш, мақбул қарорлар қабул қилиш, янги профессионал соҳани ўзлаштириш ва рақиблар устидан стратегик устунликларга эришиш учун самарали фойдаланиладиган маҳсулот.

Ҳозирги вақтда “ахборот маданияти” тушунчасининг умумий қабул қилинган талқини мавжуд эмас. Ушбу атамани кўриб чиқиб, унинг иккита асосий тушунчага асосланганлигини кўришингиз мумкин: ахборот ва маданият. Шунга асосланиб, бир қатор тадқиқотчилар ушбу концепсияни талқин қилишда маданий ва ахборот ёндашувлари талқинини таъкидлашни тақлиф қилмоқдалар.

Маданиятшунослик ёндашуви доирасида ахборот маданияти инсонни ахборот жамиятидаги ҳаёт фаолияти омили ва уни маданиятини шакллантириш жараёнининг таркибий қисми сифатида қаралади.

Ахборот ёндашуви доирасида кўпчилик тадқиқотчилар: С. А. Бешенков, А. П. Ершов, А. А.

Кузнецов, Н. В. Макарова, Е. А. Ракитина ва бошқалар, маълумотларни сақлаш ва таҳлил қилиш, яъни ахборотга бўлган эҳтиёжларини қондиришга қаратилган ахборот фаолиятини ва барча шуларга алоқадор нарсаларини тушунишда.

Сўнгги пайтларда шахснинг ахборот маданиятини унинг ахборот ва маданий таркибий қисмларини бирлаштириш нуқтан назаридан яхлит кўриб чиқиш тенденцияси кучаймоқда. Натижада, ахборот маданияти инсоннинг ижтимоий табиати билан боғлиқ бўлган ва унинг турли хил ижодий қобилиятлари маҳсули бўлган умуминсоний маданиятнинг бир қирраси сифатида қаралмоқда[3].

• Сўнгги пайтларда шахснинг ахборот маданиятини унинг ахборот ва маданий таркибий қисмларини бирлаштириш нуқтан назаридан яхлит кўриб чиқиш тенденцияси кучаймоқда. Натижада, ахборот маданиятига инсоннинг ижтимоий табиати билан боғлиқ бўлган ва унинг турли хил ижодий қобилиятлари маҳсули бўлган умуминсоний маданиятнинг бир қирраси сифатида қаралади.

Ахборот маданиятининг ташувчиси сифатида иштирок этадиган субъектга қараб, иккинчисини учта даражада кўриб чиқиш мумкин.

1. Шахснинг ахборот маданияти.

2. Жамиятнинг алоҳида гуруҳларининг (маълум бир жамият, миллат, ёш ёки профессионал гуруҳ ва бошқалар) ахборот маданияти.

3. Бутун жамиятнинг ахборот маданияти.

Шундай қилиб, "ахборот маданияти" тушувидаги куйидагича тавсифлаш мумкин ахборот маданияти:

• бу одамнинг ахборот мавжудлигига эркин кириш имкониятини яратадиган янги алоқа тури;

• глобал ва маҳаллий даражадаги барча ахборот ҳаётига чиқиш ва кириш эркинлиги, чунки миллий ҳаётнинг давлат ичидаги тури миллий илм каби барқарор эмас;

• инсонни одатдаги мураккаб ахборот ва интеллектуал ишлардан озод қилиш натижасида шаклландиган фикрлашнинг янги тури, уни белгилайдиган хусусиятлар қаторида, инсонни ўзини ўзи ривожлантириш ва ўзини ўзи тарбиялашга йўналтирилганлиги бугунги кунда аниқ намоён бўлди.

Шахснинг ахборот маданияти инсоннинг тизимли характеристикаси сифатида инсоннинг асосий маданиятининг ажралмас қисми бўлиб, унга маълумот билан ишлашнинг барча турларида самарали қатнашиш имкониятини беради: олиш, тўплаш, кодлаш ва қайта ишлаш, шу асосда яратиш сифат жиҳатидан янги маълумотлар, уларни узатиш ва амалий фойдаланиш асослари.

Тадқиқот методологияси (Research Methodology). Ахборот маданияти ахборот жараёнлари ва муносабатлар моҳиятини тушунишда саводхонлик ва малакани ўз ичига олади; гуманистик йўналтирилган ахборот-семантик соҳа (интилишлар, қизиқишлар, дунёқараш, кадринг йўналишлари); ривожланган ахборот акси, шунингдек, ахборот хатти-ҳаракати ва ижтимоий ва ахборот фаолиятида ижодкорлик.

Шуни таъкидлаш керакки, ахборот маданияти:

турли хил маълумот манбаларидан керакли маълумотларни қидириб топишни билишда;

компютер технологияларидан ўз фаолиятида фойдаланиш қобилиятида; касбий фаолиятида ахборот жараёнларини ёритиб бериш ва уларни бошқариш хусусиятларида;

ахборотни аналитик қайта ишлаш асосларига эга бўлиш;

турли хил маълумотлар билан ишлашнинг амалий усулларини ўзлаштиришда;

ахборот билан ишлашнинг ахлоқий ва ахлоқий меъёрларини билишда намоён бўлади.

Жамиятнинг алоҳида гуруҳларининг ахборот маданияти одамларнинг ахборот билан ишлаш ва унга бўлган муносабатларида намоён бўлади. Ҳозирги вақтда ахборот маданияти ахборот технологиялари таъсирида шаклландиган ва ахборот жамиятининг янги алоқалари ва муносабатларини акс эттирадиган шахслар тоифаси ва ахборот маданияти бўлган шахслар тоифаси ўртасида яддиятни шакллантириш учун асос яратилмоқда. аънавий ёндашулар билан белгиланади[4]. Бу бир хил куч ва вақт сарфлаш билан ўз сифатининг турли даражаларини яратади, объектив адолатсизликка олиб келади, бу баъзи субъектларнинг бошқалар билан таққослаганда ижодий намоён бўлиш имкониятларининг пасайиши билан боғлиқ.

• **Таҳлил ва натижалар (Analysis and results).**

Жамиятнинг ахборот маданияти ҳақида гапирганда, цивилизация тарихи ривожланишининг асосий босқичларини ажратиш кўрсатиш зарур. Ахборот маданияти тарихи минг йилликларга бориб тақалади. Турли вақтларда уни ахборот инқирози сикитиб юборди. Ёзувнинг пайдо бўлиши одатда биринчи ахборот инқилоби деб номланади, бу улкан сифат ва миқдорий сакрашга олиб келди[5]. Билмани авлоддан авлодга ўтказиш имконияти мавжуд. Иккинчи ахборот инқилоби босмаҳона ихтироси эди (XVIаср ўрталари).

Учинчи ахборот инқилоби деб номланган яна бир ахборот инқирози электр энергиясининг ихтироси (XIX аср охири) туфайли юзага келди. Тўртинчи ахборот инқилоби (XX асрнинг 70-йиллари) компютер технологияларининг пайдо бўлиши билан боғлиқ. Амалга оширилган ахборот инқилоблари инсон ҳаётининг барча соҳаларида ижтимоий муносабатларни ўзгартиришга олиб келади. Жамиятнинг замонавий ахборот маданияти аввалги барча шакллари ўзида мужассам этган ва уларни бир бутунга бирлаштирган.

"Ахборот маданияти" тушувида етакчи сўз "маданият" ҳисобланади, айнан шу нарса энг катта семантик юкни ўз ичига олади. Энг таниқли рус маданиятшуносларининг тадқиқотлари маданиятни ягона субъекти ва асосий объекти шахс бўлган фаолиятнинг натижаси, жараёнлар, усул, муносабатлар, меъёрлар,фаолият тизимини аниқлашчи мураккаб тушунча сифатида аниқлашга имкон беради.

Сўнгги йилларда дунёнинг кўпгаб мамлакатларида очик иқтисодий жамиятни шакллантириш жараёни бўлиб ўтмоқда, унда ахборот иқтисодийтни ривожлантириш ва турмуш даражасини кўтаришнинг асосий омилга айланмоқда. Электрон (рақамлаштирилган) ахборот ресурслари сонининг кўчига ўхшаш ўсиши (мавжуд ахборот ресурсларини электрон шаклга ўтказилиши ва янги ресурсларни яратилиши)[6], ахборотни бепул тарқатиш, ахборотдан эркин фойдаланиш ахборот жамиятининг муҳим хусусиятлари ҳисобланади.

Бу, авваламбор, инсонпарварлик маълумотларига, яъни маданий мерос ва замонавий маданият, ижтимоий соҳа ва жамоатчилик билан алоқалар, саноат ва таълим соҳасидаги сўнгги ютуқлар ва ҳоказоларга тааллуқлидир. Булар янги пайдо бўлаётган ахборот жамиятини етакчи куч бўлишига сабабчи бўлади. Ушбу маълумотларнинг бепул тарқатилишини рўёбга чиқариш ва унга тенг ва эркин киришни таъминлаш имкониятлари фақат сўнгги ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш ва улардан кенг фойдаланиш билан боғлиқ.

Электрон маданият (Digital Culture, ёки E-culture) • бу янги фаолият соҳаси. Бу маданий мерос объектларининг электрон версиялари билан боғлиқ: тасвирий санъат билан (расм, графика, ҳайкалтарошлик), ижрочилик санъати билан (музыка, театр, рақс ва бошқалар), кўчмас маданий мерос билан (меъморчилик, маданий ландшафт), кино билан, телевидение ва ҳақозолар[7]. Электрон маданият, шунингдек, зудлик билан электрон шаклда яратилган асарларни (born digital objects) ўз ичига олади, масалан, тармоқ санъати, виртуал ва кенгайтирилган воқеликдаги қайта куриш, янги интерактив ҳоқоқлар шулар жумласидандир. Электрон маданият, шунингдек, хотира муассасаларининг электрон шакллари (хутубхоналар, музейлар, архивлар) ўз ичига олади.

Электрон трансформациялар даврида интернет, мультимедиянинг ижтимоий ва маданий ўрни тобора ортиб бормоқда, одамлар янги маъна сифатида билим оладиган "Рақамли уйғониш" даври келади. Юқоридагилардан келиб чиқиб, ЮНЕСКОнинг "Ахборот ҳамма учун" халқаро дастурини эслатиб ўтиш зарур. ЮНЕСКОнинг замонавий дунёдаги маънага кўра, асосий қиймат • бу ахборот, ва асосий рақобатбардош устулик • бу мавжуд маълумотларни самарали бошқариш қобилиятидир. Шунинг учун ЮНЕСКО "Ахборот жамияти" атамаси билан бир қаторда постиндустриал жамиятни белгилаш учун "Билимлар жамияти" атамасидан фойдаланади.

Дастурнинг номи • "Ҳамма учун маълумот" постиндустриал жамият куриш ёндашувининг технократикдан гуманитар жамиятга ўтиши ҳақида гапирди. Бугунги кунда янги дунё ахборот сисъатининг тамал тоши технология эмас, ҳатто ахборотнинг ўзи эмас, балки инсон ва унинг маълумотини самарали бошқариш қобилиятидир.

Хулоса ва таклифлар (Conclusion/Recommendations). Бугунги кунда Интернет кундалик ҳаётнинг барча жабҳаларида ишлатиладиган воситага айланди[8]. Интернетдаги ижтимоий ҳаёт, гўё деврли барча ўлчовларида, айниқса, ишлар орасида ҳаётнинг кенгайишига айланди. Тармоқ иштирокчилари у ерга ўзларининг хатти-ҳаракатларини ўтказадилар, ундаги воқеликни акс эттиришади, ташқи кўриниши жамият

иштирокчиларини бирлаштириш усулларининг ўзига хос хусусиятлари билан белгиланади.

Шундай қилиб, ушбу тушулчаларини бир-бири билан ўзаро боғлаб, электрон маданият ахборот маданиятининг ажралмас қисми, шунингдек, уни тўғридан-тўғри қўшиб олишини айтишимиз мумкин. Шу билан бирга, электрон маданият, ахборот маданияти сингари, маданий маконнинг ўзаро кенгайиб борадиган объектлари сифатида қаралиши мумкин. Характерли ўзига хос хусусиятларини ажратиб кўрсатиш мумкин, масалан:

- алоқа усулларида ваколатлилик;
- билимларни бирлаштириш қобилияти;
- маълумотлар ва жараёнларни тасаввур қилиш қобилияти;
- электрон тижорат соҳасидаги билимлар (тармоқ тижоратлари);
- электрон одоб-ахлоқ қондалари ва интернет одоб-ахлоқ қондалари соҳасидаги билимлар ва бошқалар. Ушбу амалий билим ва назарий асосларни ривожлантириш асосида қурилган ўқув жараёни 351400 "Амалий информатика (менеджментда)" ихтисослиги учун асос бўлиб хизмат қилади. Таълим жараёнининг асосий мақсади аниқ информатцион воситалар ёрдамида мутахассисларни тайёрлашдир. Хусусан, талабалар куйидаги мультимедиа соҳаларида билимларга эга бўладилар: амалий дастурларни ўрганиш ва ўзлаштириш: Adobe Photo-Shop, Adobe Illustrator, 3D Studio Max, Adobe Premier, Dream Weaver, Sound Forge; Интернет саҳифалари ва порталларини лойиҳалаш; on-line мультимедиа хизматларини ишлаб чиқиш ва тайёрлаш; масофадан туриб ахборотни бошқариш; видеоконференцияларни яратиш ва уларга хизмат кўрсатиш; рақамли технологиялардан профессионал даражада фойдаланиш қобилияти: рақамли тахрирлаш, овозли тахрирлаш; 3D графика дизайни; электрон таълим дастурларини лойиҳалаш (масофавий ўқитиш). Шу тарикда, талабалар ўзларида юртимиздаги электрон маданиятнинг мавжудлиги уни ривожланиши борасидаги кўникмаларини ва ахборот маданияти ҳақидаги яхлит тасаввурларини ривожлантирадилар.

АДАБИЁТЛАР

1. Андреев, А.А. Введение в дистанционное обучение : учеб.-метод. пособие / А.А. Андреев. М., 1997.
2. Бондаренко, Е. Социальные сети как инструмент развития: виды и возможности. URL : <http://www.trainings.ru/library/articles/?id=10067>. Дата обращения : 20.05.2015.
3. Бровко, А.В. Образование с использованием Интернет / А.В. Бровко, Дж. Кириаку. <http://old.sgu.ru/faculties/physical/departments/it-physics/international>. Дата обращения : 20.04.15.
4. Елистратова, Н.Н. Информационная культура как критерий информатизации высшего образования в современных условиях реформирования / Н.Н. Елистратова // Современные научные исследования и инновации. 2012. № 7 [Электронный ресурс]. URL : <http://web.snauka.ru/issues/2012/07/15770>. Дата обращения : 20.05.2015.
5. Кастельс, М. Галактика Интернет: Размышления об Интернете, бизнесе и обществе / М. Кастельс [Электронный ресурс]. 2004. Режим доступа : <http://www.twirpx.com/file/419306/>. Дата доступа : 12.05.2005.
6. Ребко, Э.М. Информационная образовательная среда учебного заведения как средство формирования информационной культуры студентов [Текст] / Э.М. Ребко, А.П. Федорова // Молодой ученый. 2014. № 1. С. 566–568.
7. Ребко, Э.М. Культура безопасности жизнедеятельности как интегральное качество личности [Текст] / А.А. Есипова, Э.М. Ребко // ПИСЬМА В ЭМИССИЯ. ОФФЛАЙН. 2012. № 5. С. 1803.
8. Гендина Н. И. Формирование информационной и медиаграмотности в условиях информационного общества: новая инициатива ЮНЕСКО и проблемы российского информационного образования. // Педагогика. Психология. Выпуск No1 / 2012. — С. 140–161.

